

Prifysgol Cymru

Y Drindod Dewi Sant

University of Wales

Trinity Saint David

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives

**Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) -
dogfennaeth a goblygiadau statudol**

Cyn cychwyn ...

Anfonwch neges destun at 4-5 o ffrindiau neu aelodau o'r teulu yn gofyn y cwestiwn,
'Beth ydych chi'n edmygu amdana i?'

Gallwch esbonio iddynt y byddwch yn defnyddio'r atebion ar gyfer tasg yn y Brifysgol.

Amcanion

- Datblygu dealltwriaeth o gynhwysiant a chyfiawnder yng nghyd-destun ADY
- Archwilio cyfrifoldebau cytundebol, bugeiliol a chyfreithiol o ran cefnogi dysgwyr ag ADY
- Cyflwyno'r amrywiaeth o ADY y byddwch chi'n dod ar eu traws yn yr ystafell ddosbarth
- Adfyfyrio'n feirniadol ar yr ystod o wahanol ddulliau o ddiwallu anghenion amrywiol dysgwyr.

Amrywiaeth (Diversity)

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Beth yw
cynhwysiant?

TEIMLADAU CYSYLLTIEDIG (ASSOCIATED FEELINGS)	
CYNHWYSIANT (INCLUSION)	GWAHARDDIAD (EXCLUSION)

Pam mae cynhwysiant yn bwysig?

- Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (1991)
- Datganiad Salamanca UNESCO (1994)
- Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau Pobl ag Anableddau (2008)
- Deddf Cydraddoldeb (2010)
- Mesur Hawliau Plant a Phobl Ifanc (Cymru) (2011)
- Deddf Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) (2015)

Amrywiaeth Cydraddoldeb a Chynhwysiant

Cydraddoldeb

Equality

Cyfiawnder

Equity

Inclusion

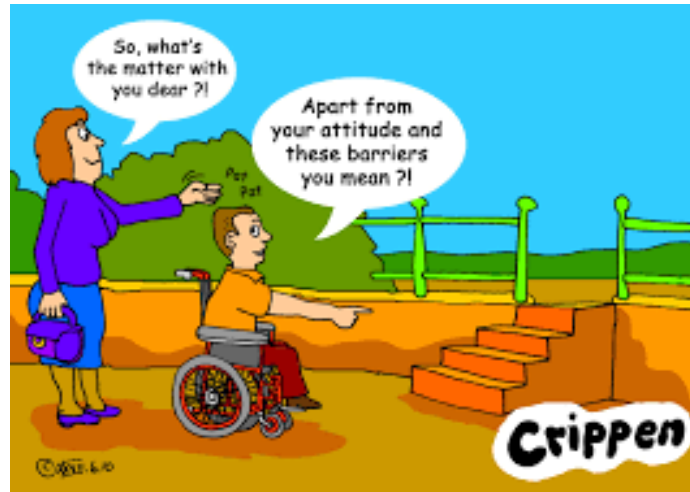

Belonging

Cynhwysiant

Perthyn

Model Meddygol v. Cymdeithasol o Anabledd

1

2

3

4

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Beth
wyddoch
chi'n barod
am ADY?

Diffinio Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

- ‘os oes ganddo anhawster dysgu neu anabledd (pa un a yw'r anhawster dysgu neu'r anabledd yn deillio o gyflwr meddygol ai peidio) sy'n galw am ddarpariaeth ddysgu ychwanegol’
- (a) os yw'n cael anhawster sylweddol fwy i ddysgu na'r mwyafrif o'r rhai eraill sydd o'r un oedran, neu (b) os oes ganddo anabledd at ddibenion Deddf Cydraddoldeb 2010 sy'n ei atal neu'n ei lesteirio rhag defnyddio cyfleusterau addysg neu hyfforddiant a ddarperir yn gyffredinol ar gyfer eraill sydd o'r un oedran mewn ysgolion prif ffrwd a gynhelir neu sefydliadau prif ffrwd yn y sector addysg bellach.
- Os yw'r iaith (neu'r ffurf ar iaith) y mae neu y bydd person yn cael ei addysgu ynddi yn wahanol i iaith (neu ffurf ar iaith) sy'n cael neu sydd wedi cael ei defnyddio gartref, nid yw hynny'n unig yn golygu bod gan y person anhawster dysgu neu anabledd.

(Llywodraeth Cymru, 2021, t. 22)

4 o Feysydd Angen

(Llywodraeth Cymru, 2021)

Cyfathrebu a rhyngweithio
(Communication and interaction)

Gwybyddiaeth a dysgu
(Cognition and learning)

Ymddygiad a datblygiad emosiynol a
chymdeithasol
(Behaviour, emotional and social development)

Sensory and/or physical
(Synhwyraidd a/neu corfforol)

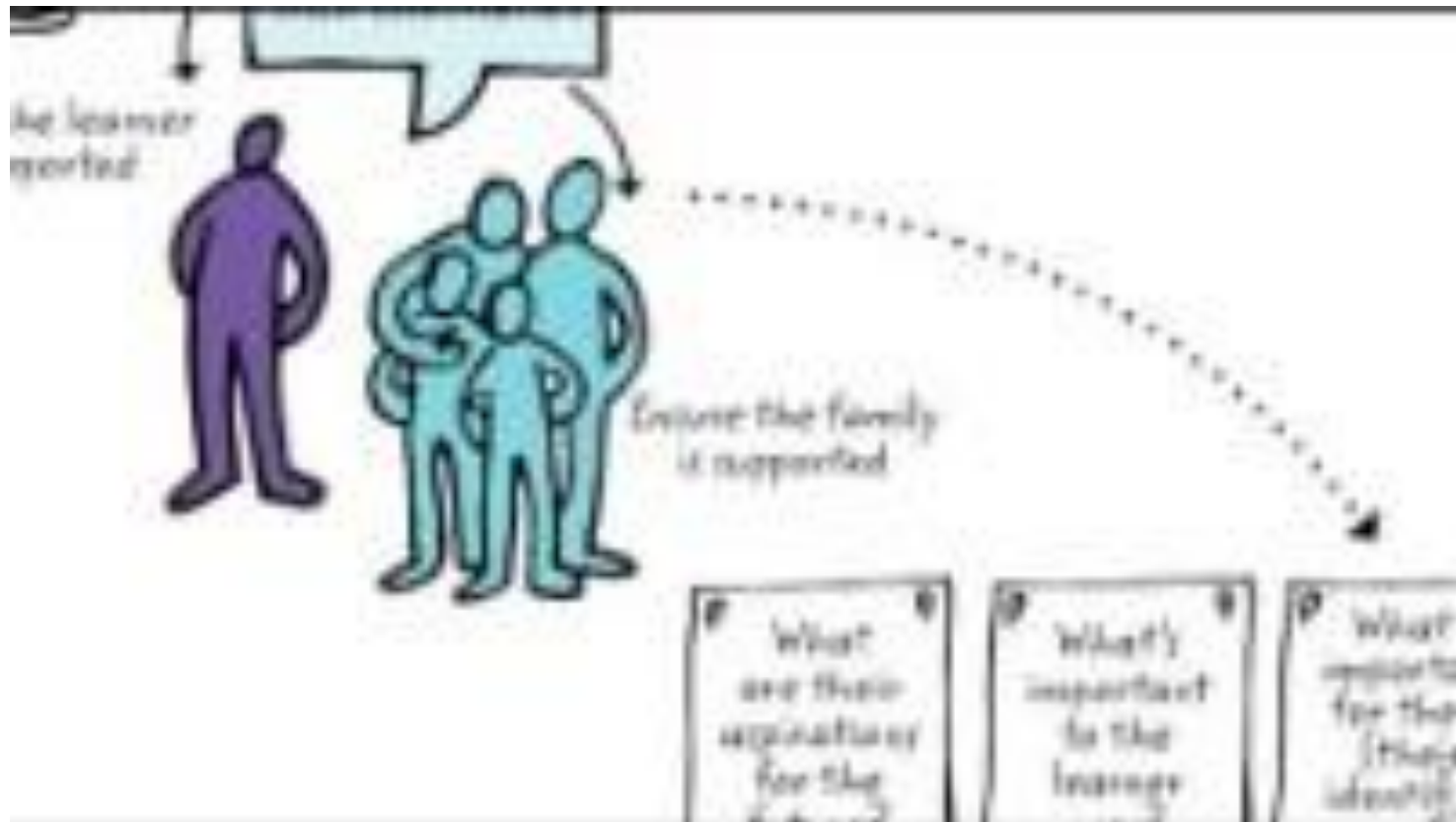

ADY - Datblygiadau allweddol yng Nghymru

Cynllunio person ganolog

- 4 prif egwyddor:
 - i. hawliau
 - ii. dewisiadau
 - iii. annibyniaeth
 - iv. cynhwysiant
- Hybu'r model cymdeithasol o anabledd
- Cynnwys ymgynghoriad â'r unigolyn er mwyn cynnwys ei f/barn a'i dyheadau
- Cynllunio gofalus sy'n ffocysu ar:
 - i. gryfderau
 - ii. hoffterau
 - iii. meysydd o anhawster
 - iv. dulliau cefnogi.

Cynllunio person ganolog – y broses

Cynllun Datblygiad Unigol

- Unrhyw blentyn / person ifanc (0-25) sydd ag ADY ac sydd angen cefnogaeth sy'n wahanol i'r ddarpariaeth neu'n ychwanegol ati fel rhan o'r cwricwlwm arferol neu wahaniaethol.
- Partneriaeth rhwng addysg, iechyd a gwasanaethau cymdeithasol.
- Yn dilyn camau person-ganolog i strwythuro cynllun gweithredu y cytunwyd arno (Proffil Un Tudalen). (Llywodraeth Cymru, 2021)

Noda'r Proffil Un Tudalen...

- i) Beth?
 - ii) Pwy?
 - iii) Pryd?
 - iv) Meini Prawf Llwyddiant
 - v) Dyddiad adolygu
- Adolygu o leiaf bob 6 mis.

Gosod Targedau

M - Mesuradwy

U - Uchelgeisiol

A - Amserol

P - Penodol

S - Synhwyrol

C - Cyraeddadwy

Eich tro chi!

Fy Mhroffil Un Tudalen

Dyma fi:

:

Beth sy'n bwysig i fi?

Enw:

Dyddiad geni:

Beth mae eraill yn hoffi ac edmygu amdanaf fi?

Beth sydd angen er mwyn fy nghefnogi i?

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Dysgu wedi'i bersonoli

Canolbwyntiwch ar y plentyn fel unigolyn a'i anghenion penodol

Gosodwch dargedau bach, cyraeddadwy a chytûn

Symleiddiwch yr iaith a'r eirfa

Ystyriwch arddulliau dysgu e.e. gweledol, clywedol, cinesthetig, cerddorol ac ati.

Caniatewch ddigon o amser

Darparwch gefnogaeth ychwanegol, e.e. darpariaeth 1:1, ymyrraeth ac ati.

Adeiladwch ar gryfderau a diddordebau

Annogwch gyfranogiad

Byddwch yn gynhwysol

Cefnogaeth

ARDDULLIAU
DYSGU

MYNEDIAD I'R
CWRICWLWM

AMCANION
DYSGU

ADEILADU
GWYTNWCH

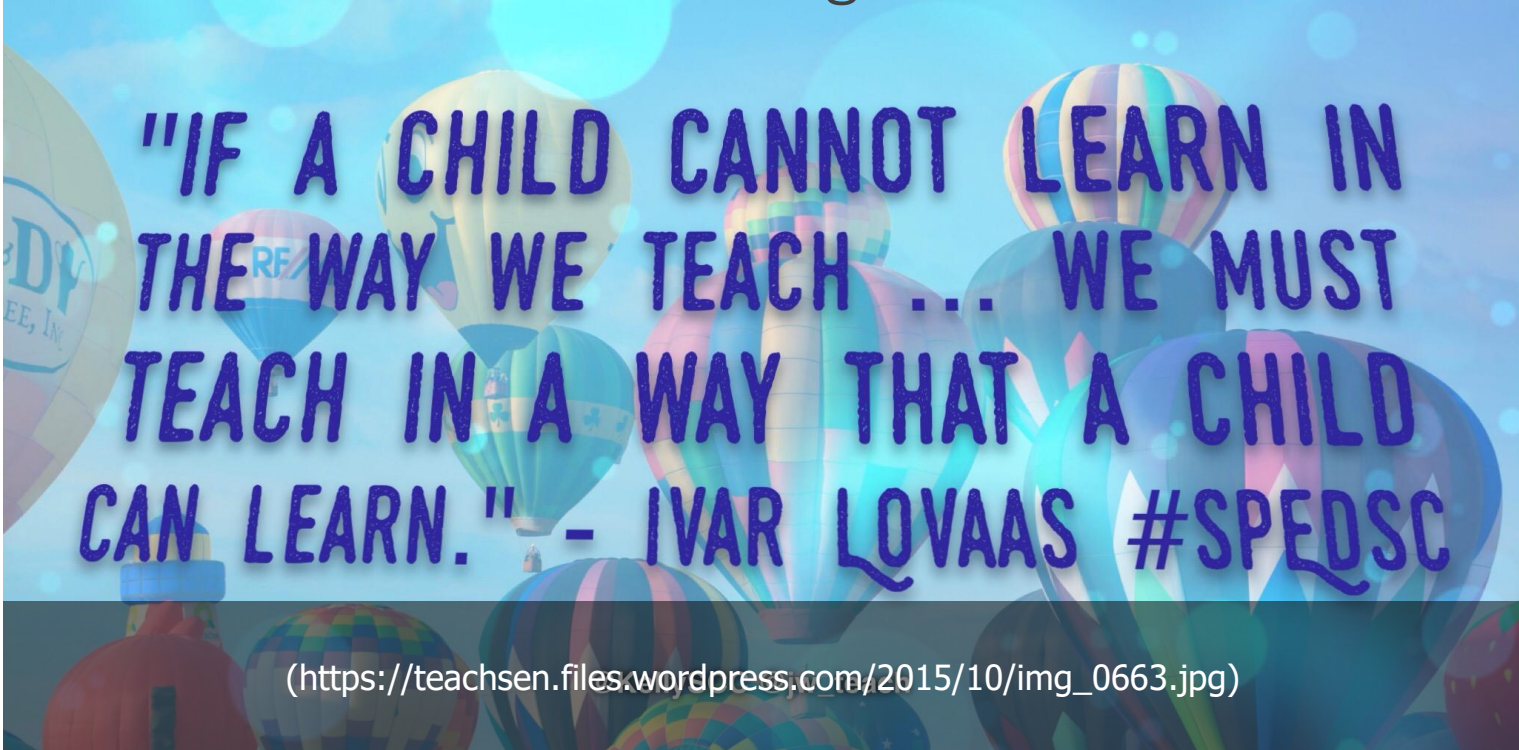

LLES

Y goblygiadau ar gyfer ysgolion

- Mae gan ysgolion gyfrifoldeb i ddarparu cwricwlwm eang a chytbwys i'r holl ddysgwyr
- Y cwricwlwm yw'r man cychwyn ar gyfer cynllunio e.e., Llwybrau Dysgu
- Darparu cwricwlwm sy'n diwallu anghenion dysgwyr unigol yn ogystal ag anghenion grwpiau o ddysgwyr
- Mae gan athrawon hawl i addasu'r cwricwlwm i ddarparu gwaith sy'n addas, yn briodol ac yn heriol i bob dysgwr.

Diwedd glo

**"IF A CHILD CANNOT LEARN IN
THE WAY WE TEACH ... WE MUST
TEACH IN A WAY THAT A CHILD
CAN LEARN." - IVAR LOVAAS #SPEDSC**

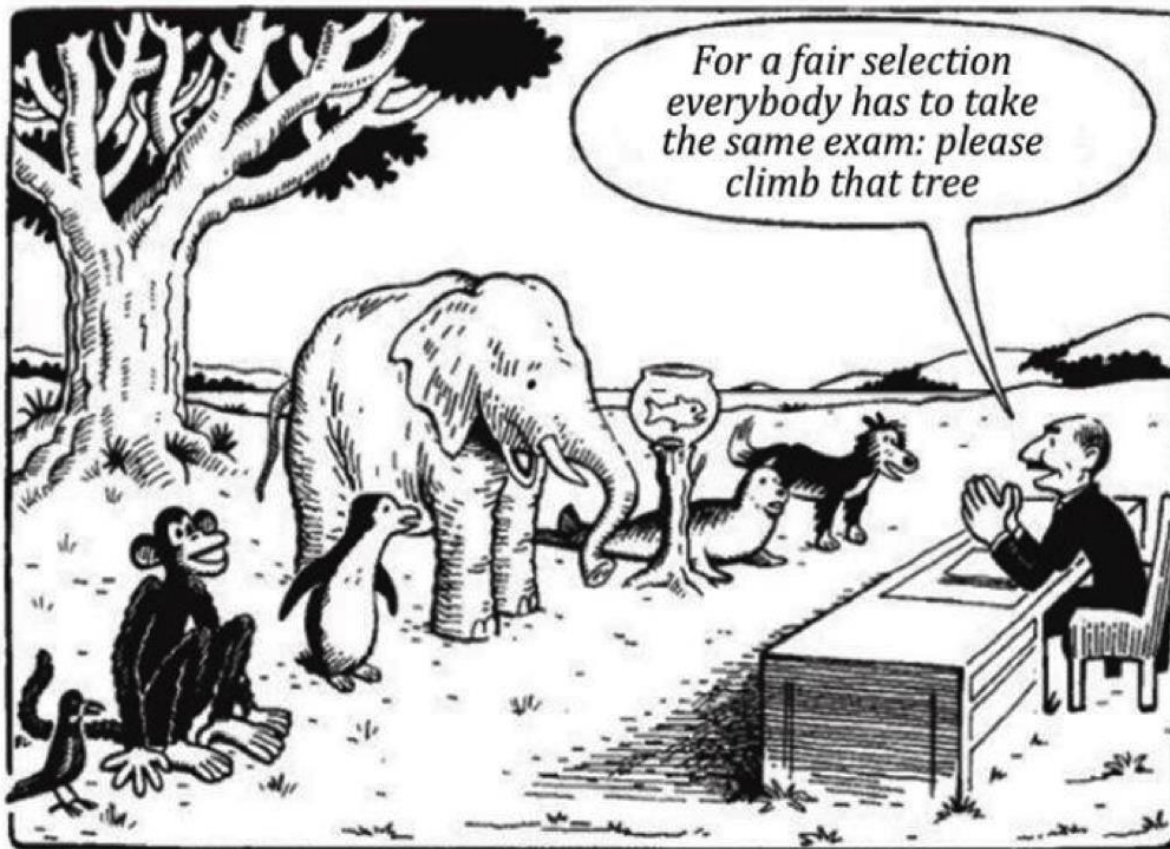
(https://teachsen.files.wordpress.com/2015/10/img_0663.jpg)

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Our Education System

"Everybody is a genius. But if you judge a fish by its ability to climb a tree, it will live its whole life believing that it is stupid."

- Albert Einstein

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Adysg Gymru Education for Wales

athrofa.cymru

Tasg Gyfeiriol 1

Ysgol Coedcae

<https://www.estyn.llyw.cymru/arfer-ffeithiol/ymateb-graddedig-hynod-ffeithiol-syn-hyrwyddo-cynhwysiant-yn-llwyddiannus>

Ysgol Bae Baglan

<https://www.estyn.llyw.cymru/arfer-ffeithiol/creu-rhwydwaith-cymorth-disgyblion>

Cwestiynau adfyfyriol i'w hystyried:

- Beth yn union yw'r enghreifftiau rhagorol o arfer cynhwysol a welir yma?
- A oes unrhyw bwyntiau allweddol y byddech chi'n eu cymryd ar gyfer eich ymarfer eich hun yn yr ysgol?
- Yn eich barn chi, beth fyddai'r heriau allweddol i chi wrth weithredu arfer cynhwysol?

Tasg Gyfeiriol 2

Cwblhewch y Pos Acronymau

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Tasg Gyfeiriol 3

Cliciwch y ddolen isod a sgroliwch i lawr i'r cyfnod addysgu perthnasol i wyllo'r fideo (ar gael trwy'r wefan yn unig).
Ysgrifennwch adlewyrchiad o'ch dysgu ar ôl gwyllo'r fideo.

CYNRADD: [Hyfforddi staff dysgu - Awtistiaeth Cymru | Autism Wales | National Autism Team](#)

UWCHRADD: [Cynllun staff cymorth addysgu a dysgu ysgolion uwchradd - Awtistiaeth Cymru | Autism Wales | National Autism Team](#)

Tasg Gyfeiriol 4

Cwrs e-ddysgu: Cyflwyniad i'r system anghenion dysgu ychwanegol newydd yng Nghymru

Mae'r cwrs e-ddysgu hwn yn darparu trosolwg o'r system anghenion dysgu ychwanegol (ADY) newydd yng Nghymru a fydd yn cael ei lansio ym mis Medi 2021. Mae'r hyfforddiant wedi'i gynllunio ar gyfer unrhyw un sy'n gweithio gyda phlant neu bobl ifanc, gan gynnwys rhieni a gofalwyr

[Repository - Hwb \(gov.wales\)](https://gov.wales/hwb)

Cyfeirnodau

Choudry, S. (2021) *Equitable Education*. St Albans: Critical Publishing.

Glazzard, J., Hughes, A., Netherwood, A. Neve, L & Stokoe, J. (2010) *Teaching Primary Special Educational Needs*, Exeter: Learning Matters Ltd.

Llywodraeth Cymru, (2021) *Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol Cymru 2021*. Ar gael yn: [210326-cod-anghenion-dysgu-ychwanegol-cymru-2021.pdf \(llyw.cymru\)](https://llyw.cymru/cod-anghenion-dysgu-ychwanegol-cymru-2021.pdf) (Darllenwyd 7 Mehefin 2021).

Packer, N. (2017) *The Teacher's Guide to SEN*. Williston: Crown House Publishing.

Peer, L. & Reid, G. (2016) *Special Educational Needs – A Guide for Inclusive Practice (2nd ed.)*. London: Sage.

Ryder, N. (2013) *Yr ABC I Anghenion Ychwanegol*. Caerfyrddin: Canolfan Peniarth.

Ryder, N. (gol.) (2018) Cefnogi Pob Plentyn, ar gael o: <https://adnoddau.s3.eu-west-2.amazonaws.com/pdfs/CefnogiPobPlentyn.pdf> (Pennod 4 & 5)

Spooner, W. (2011) *The SEN Handbook for Trainee Teachers, NQTs and Teaching Assistants*. Abingdon: Routledge.

Wearmouth, J. (2021) *Special Educational Needs and Disabilities in Schools – A Critical Introduction (2nd ed.)*. London: Bloomsbury Education.